

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2003

14 JUILLET 2003

Proposition de loi modifiant l'article 207 du Code judiciaire, en ce qui concerne le statut des référendaires près la Cour de Cassation

(Déposée par Mme Clotilde Nyssens)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 3 mai 2002 (doc. Sénat, n° 2-1140/1 — 2001/2002).

Dans son rapport 2001, la Cour de cassation relève une incohérence dans le statut de ses référendaires, qui est née à la suite de l'entrée en vigueur de la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation des magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats, et spécialement de son article 33 qui remplace l'article 207 du Code judiciaire.

La Cour s'exprime en ces termes : «Lorsqu'en 1997 fut créée la fonction de référendaire près la Cour, l'accès direct des référendaires aux fonctions judiciaires au niveau des cours d'appel et des cours du travail était possible. La loi du 22 décembre 1998 a supprimé cette possibilité. Ce fait a porté atteinte à la cohérence du statut de référendaire. En effet, après un stage de trois ans, ... (ils) perçoivent le traitement de substitut du procureur général près la cour d'appel. En outre, ils ont moins rapidement accès aux fonctions du niveau de la cour d'appel que les stagiaires judiciaires

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2003

14 JULI 2003

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 207 van het Gerechtelijk Wetboek wat betreft het statuut van de referendarissen bij het Hof van Cassatie

(Ingediend door mevrouw Clotilde Nyssens)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 3 mei 2002 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 2-1140/1 — 2001/2002).

In zijn verslag 2001 wijst het Hof van Cassatie op een gebrek aan samenhang in het statuut van de referendarissen bij het Hof, dat is ontstaan ten gevolge van de inwerkingtreding van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem en in het bijzonder van artikel 33 van deze wet die artikel 207 van het Gerechtelijk Wetboek vervangt.

Het Hof verklaart het volgende : «In 1997, toen het ambt van referendaris bij het Hof werd ingevoerd, was de rechtstreekse doorstroming van referendarissen naar de rechterlijke ambten op het niveau van de hoven van beroep en arbeidshoven mogelijk. De wet van 22 december 1998 heeft deze mogelijkheid ongedaan gemaakt. Hierdoor is de samenhang in het statuut van de referendarissen verstoord geraakt. De referendarissen bij het hof ontvangen immers na een stage (van drie jaar) de wedde van substituut-procureur-generaal bij het hof van beroep. Bovendien

(voir l'article 207, § 3, 1° et 3°, du Code judiciaire). Dès lors, les années passées à la Cour par les juristes compétents qu'elle a su attirer risquent d'être des années perdues en ce qui concerne leur parcours dans le cadre de la magistrature ordinaire» (Rapport annuel de la Cour de cassation, 2000-2001, p. 398).

L'article 259*quaterdecies* du Code judiciaire permet déjà aux référendaires de valoriser leur ancienneté auprès de la Cour, dans une fonction administrative ou judiciaire ou dans une fonction à la Cour d'arbitrage ou au Conseil d'État, qu'ils exerceraient par la suite.

Le concours d'accession et le stage accompli par les référendaires peuvent être considérés comme des garanties d'objectivité suffisantes pour permettre l'accès à des fonctions au sein des cours d'appel.

Il est dès lors logique de permettre l'accès direct des référendaires aux fonctions de conseiller à la cour d'appel ou à la cour du travail. Ceci ne modifie en rien les compétences du Conseil supérieur de la Justice qui reste obligatoirement concerné par toute nomination à une fonction judiciaire.

La présente proposition de loi fixe la durée minimum des fonctions exercées en qualité de référendaire à sept années, par analogie avec la disposition contenue dans l'article 207, § 3, 3°, du Code judiciaire qui concerne les magistrats du siège ou du ministère public, la période de stage préalable étant de trois années dans les deux situations (voir l'article 259*terdecies*, alinéa 1er, du Code, pour les référendaires stagiaires, et l'article 259*octies*, § 2, du Code, pour les stagiaires judiciaires).

Clotilde NYSENS.

*
* *

krijgen de referendarissen bij het Hof minder snel toegang tot de ambten op het niveau van het hof van beroep dan gerechtelijke stagiaires (vergelijk artikel 207, § 3, 1° en 3°, van het Gerechtelijk Wetboek). Voor de bekwame juristen die het hof heeft kunnen aantrekken, dreigen bijgevolg, vanuit het oogpunt van een loopbaan binnen de gewone magistratuur, hun jaren ambtsuitoefening bij het hof verloren jaren te worden» (Jaarverslag van het Hof van Cassatie, 2000-2001, blz. 398).

Artikel 259*quaterdecies* van het Gerechtelijk Wetboek maakt het voor de referendarissen nu al mogelijk hun anciënniteit bij het Hof in aanmerking te nemen voor de berekening van de anciënniteit in elke administratieve of gerechtelijke functie of in een functie bij het Arbitragehof of bij de Raad van State, die ze nadien zouden bekleden.

Het toelatingsexamen en de stage van de referendarissen waarborgen voldoende de objectiviteit zodat de betrokkenen ook toegang moeten kunnen hebben tot de ambten in de hoven van beroep.

Het is derhalve logisch de referendarissen toegang te verschaffen tot het ambt van raadsheer in het hof van beroep of in het arbeidshof. Dit wijzigt geenszins de bevoegdheden van de Hoge Raad voor de Justitie aangezien voor elke benoeming tot een gerechtelijk ambt het advies van de Hoge Raad vereist blijft.

Dit wetsvoorstel bepaalt de minimumduur van het ambt dat als referendaris wordt uitgeoefend, op zeven jaar naar analogie van de bepaling vervat in artikel 207, § 3, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking heeft op de leden van de zittende magistratuur of van het openbaar ministerie. De voorafgaande stageperiode bedraagt immers drie jaar in beide gevallen (zie artikel 259*terdecies*, eerste lid, van het Wetboek, voor de referendarissen-stagiairs en artikel 259*octies*, § 3, van het Wetboek, voor de gerechtelijke stagiaires).

*
* *

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 207, § 3, du Code judiciaire, inséré par la loi du 22 décembre 1998, est complété comme suit :

«4° soit, avoir accompli le stage de référendaire près la Cour de Cassation prévu par l'article 259*terdecies* et exercer depuis au moins sept années les fonctions de référendaire près la Cour de Cassation».

23 juin 2003.

Clotilde NYSSENS.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 207, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door de wet van 22 december 1998, wordt aangevuld als volgt:

«4° hetzij de bij artikel 259*terdecies* voorgeschreven stage van referendaris bij het Hof van Cassatie hebben doorgemaakt en sedert ten minste zeven jaar het ambt van referendaris bij het Hof van Cassatie uitoefenen».

23 juni 2003.